

Loci

@ Tidsskrift for den levende kulturarv @

15. årg. nr. 1 forår 2015

Støtteordninger og biodiversiteten

De racer, der er udnævnt til støtte fra det offentlige, klarer sig slet ikke godt.

Støtterodningerne adresserer ikke de egentlige årsager til racernes fåtallighed, og pengene går tildels til interessenter, der har andre motiver end racernes bevaring.

Uddøde racer under det statslige bevaringsudvalgs støtte og vejledning tæller Hertha Pointeren, Strelluf Støveren og Gumpevarietet af de Danske Landhøns beskrevet i de tidligste skriftlige kilder, som vi omtalte i Loci sidste år, er nu igen forsvundet i hænderne på de støttede aktører. Vi leder nu efter rester af Gumpevarietet, hos folk udenfor Bevaringsudvalgets cirkler, og hvis nogen blandt læserne har Danske Gumpehøns i den store race, hører vi meget gerne fra jer.

For andre støttede racer truer det med at gå samme vej, Frederiksborghøsten har officielt en population på 200 individer; men kun en hingst har fået udbetalt støtte og uofficielt er der kun 28 renrace dyr tilbage, resten er indkrydsede.

Heldigvis er biodiversitet andet end de såkaldt gamle danske racer, og man kan glæde sig over andre initiativer, som initiativet omtalt i sidste Loci med at resistensavlle Mille Fleur hønen, som lever i bedste velgående på Facebook uden anerkendelse fra hverken statslige pampere eller gamle foreninger.

I dette nr. er en gammel glemte foderafgrøde omtalt, vi er vant til at tænke mest i gamle sorter af de kendte afgrøder, som korn, kartofler, ærter, osv., osv. Men også hele arter er gået i glemmebogen, det gælder også Foderkulsukker.

Kontingent

Kontingentet behøver ikke være så højt, når der ikke er porto og trykkeudgifter; men der er stadig udgifter ved at udgive bladet elektronisk og drive hjemmesiden.

Kontingentbeløbet er også for 2015 valgfrit for gamle medlemmer – alle der indbetaler et beløb bevarer medlemskab uanset beløbets størrelse. Husk fuld navn og adresse og gerne medlemsnr. ved indbetalingen.

Husk fordelene ved at betale er at:

- du modtager et printbart blad direkte i din email
- du får medlems tilbud og rabat på bøger oa.
- og ikke mindst du støtter en god sag.

Vi mistede mange gamle medlemmer i omstilling til elektronisk blad, og skal den elektroniske version af Loci overleve, er vi nødt til at forny medlemsskaren.

Så – spred ordet !

Loci - tidsskrift for den levende kulturarv - ISSN 1601-0493

© Center for Bio-diversitet. Oplag: elektronisk printbar PDF 1 - 4 gange årligt.

Redaktion: Heine Refsing.

Alle artikler repræsenterer ikke nødvendigvis en officiel holdning fra Center for Bio-diversitet, - den enkelte forfatter er ansvarlig for sine egne synspunkter.

Udgiver:

Center for Bio-diversitet“ Hvejselvej 127, 7300 Jelling.
Danmark. foreningsregister nr.: FOR1005284.
SE-nr: 1935.0738 -- Tlf.: 7587.3008
www.biodiverse.dk mail: info@biodiverse.dk

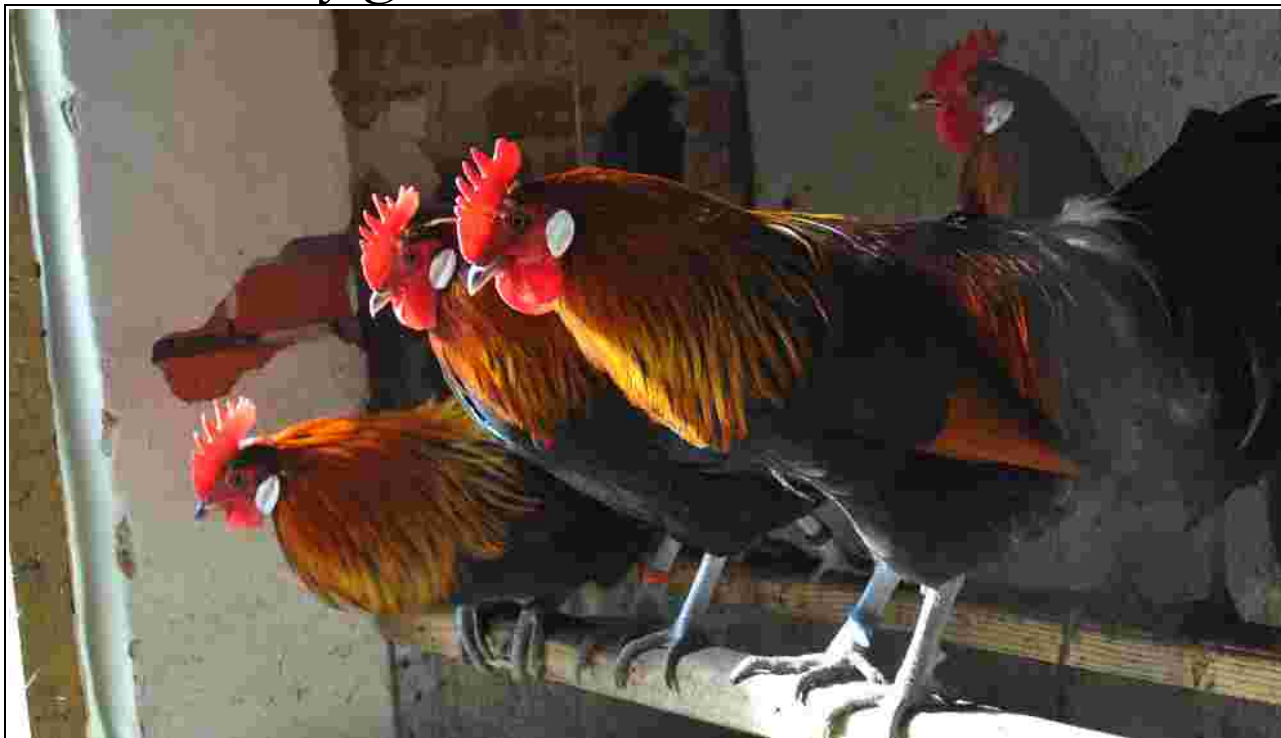
Medlemskab & abonnement år 2014:

- Danmark private – frivilligt kontingent

Forsiden:
Høns patruljere kulsukkermark

Sådan avler jeg med mine landhøns!

Tekst og foto af Peter Ravn

Denne beskrevne metode, har vi anvendt i ca. 25 år!

Det er principperne, som beskrevet i Flemming Schiøttes bog, "Det rimelige hønsehold", der ligger til grund for de metoder, vi benytter i vores avl.

Udgangspunktet er det, Schiøtte kalder en "normalflok", en flok høns, som langt hen ad vejen ligner en flok, som den vil forekomme i en naturlig, vild flok i naturen uden indgriben fra mennesker. En "normalflok" består af ca. 25 individer.

I naturen bliver de enkelte individer sjældent ældgamle.

Det bliver de heller ikke i min flok. Normalt kun 3 år – dog med undtagelser, hvis der er særlige grunde. Særlige grunde kan være: at jeg vil fremme en særlig egenskab i min flok, som lige netop et eller nogle bestemte individer besidder, så får de lov, at leve lidt længere.

En normalflok består af et antal individer, som er karakteriseret ved, at der er dobbelt så mange individer i en årgang, der er et år yngre end den foregående årgang.

Eksempelvis: 12 høner og 2 haner på et år, 6 høner og 1 hane på to år og 3 høner og 1 hane på tre år. Altså i alt: 21 høner og 4 haner. I alt 25 individer.

Eller: 14 høner og to haner på et år, 7 høner og 1 hane på to år og 3-4 høner og en hane på tre år. I alt 24-25 høner og 4 haner. I alt 28-29 individer.

Det er min erfaring, at man ikke skal gøre flokken større, da det medfører væsentligt forøget uro i flokken, med forøget aggressiv adfærd som resultat.

I praksis kan antallet godt variere lidt (mellem 20 og 30), under hensyntagen til flokkens almene adfærd og de fysiske rammers udformning. Jo større hønsehus og hønsegård/udearealer jo større flok.

En gang om året, hen på sommeren, når de nye kyllinger er udvalgt, reduceres flokken: Hele treårsårgangen slægtes ud, halvdelen af 2-årsårgangen og 1-årsårgangen slægtes ligeledes ud. (Eller sælges til videreavl hos andre seriøse avlere/eller nybegyndere).

Tilbage er nu: 3 toårshøner og 6 etårshøner og de nye hønekyllinger fra foråret. Her skal så ende med, at være ca. 12 stk. tilbage. Man kan godt give sig lidt tid til den endelige udvælgelse. Det er altid en god ide, at give sig lidt god tid til en velovervejede udvælgelse. Den ældste 3-års hane slægtes ud og en af dem på to år. Der udvælges to nye unghaner blandt forårets kyllinger. –Så er flokken intakt igen, som en "normalflok".

Dette princip er udførligt beskrevet i "Det rimelige hønsehold".

Ved selve udvælgelsen benyttes i princippet gode, gamle Darwins lære om: Survival of the fittest - den stærkeste overlever. Her er det blot avleren, der spiller rollen som "moder natur" - efter bedste evne og overbevisning. De bedste individer overlever udvælgelsen. Utrivelige eller syge dyr slagtes ret hurtigt.

Der læges vægt på sundhed, trivsel, adfærd, herunder rugetevne og evne til, at føde kyllinger, de (afslægtede) (afslægtede) (afslægtede) racen med hovedvægten på kropstørrelsen og hoveddelene). De vigtigste kriterier for udvælgelse er nævnt først.

Metoden indebærer at benytte de bedste individer fra de ældste

Jeg gør som regel fra til rugning

ske, at der taget Jeg lader ofte Det vil oftest af parringerne

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Flokkens unge kronprins i voliere

Jeg kan dog også og til vælge et hane tid og isolere sammen med nogle hanner i god tid (8 uger) inden i (og senere) (og senere) (og senere) eksempel er, hvis jeg har skaffet en ny hane til blodfornyelse. Jeg har osse et par gange fået rugetæg fra andre avlere.

Jeg foretager denne form for blodfornyelse ca. hvert 4-6 år, og kun med hanner fra besætninger fra andre seriøse avlere, der, lige som jeg, har til formål, at bevare den brune danske landhøne i dens oprindelige form.

Har osse af og til udvalgt for, at fremme et perfekt eksteriør/rette fejl (for at leve op til standarden), rugetevne eller som opgaven er lige pt., at dæmpe skruktendensen i min flok en smule.

Denne tendens bekæmper jeg osse ved, at registrere skruk-tendenserne hos den enkelte

høne og primært bringe ”ekstremt liggegale” dyr ud af flokken ved slagtning eller årsregulering eller bortsalg. Voldsomt liggegale høner lægger jo ikke æg, mens de er skruk!

Det kan godt være, at andre seriøse avlere vil rynke lidt på næsen af denne metode, men jeg har haft gode erfaringer med, at anvende den. Jeg har smukke, racetypiske og sunde dyr med racetypisk adfærd.

Hvert år i slutningen af august sættes to skrukhøner i hver af de vinduerne der er på den vis. Samtidig sættes Når æggene er klækket hos de to skrukhøner, så 35 kyllinger i hver af de Gudskelov kyllinger, så de

Ved, at sætte dem sammen med beskyttelse af væk, der er til deres hønemødre ræve ikke umiddelbart stor hønsegård

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Under opvæksten lever kyllingeflokkene i deres egen afdeling, med et par volierer, hvor de er beskyttede, når vi ikke er hjemme. En familie i hver afdeling, ellers bliver der ballade mellem hønsemødrene!

Når hønsemødrene ikke mere er interesserede i flokken, tages de fra, og sættes tilbage i ”normalflokk”. Begge kyllingeflokke slås sammen til en, og går sammen, haner og høner, indtil hanerne begynder, at komme i ”puberteten” og vil prøve, at parre sig. På dette tidspunkt, tages alle hønekyllingerne fra, og sættes sammen med de øvrige høns i den store ”normalflok”.

Jeg kan nu begynde, at kigge haner ud, og at slagte hanekyllinger med oplagte fejl. Haneflokken bliver langsomt reduceret, så jeg til sidst kun har de bedste 5-6 stykker tilbage.

Den endelige udvælgelse af både haner og høner blandt de nye sker først i september/oktober, når hønnikerne er ca. 6 måneder gamle. Overskuddet bliver næsten altid solgt ud til seriøse avlere og nybegyndere! Jeg har osse gamle "kunder", der bor i byer, hvor det ikke er tilladt, at have hanegal. De kommer hvert eller hvert andet år for, at supplere deres lille flok af havehøns!

"Berettigelsen i at bevare den Danske Landhøne", blev oprindeligt skrevet af Hans Ranvig i 1974, som en 1 points opgave under landbrugsstudiet på Landbohøjskolen. Dengang som nu rummer den en god introduktion til Landhønens værdifulde egenskaber, og betydningen af at bevare vores nationale hønsrace. Selvom den idag for første gang i sin 1000 årige historie er uden kortsigtet samfundsøkonomisk betydning.

Siden 1974 har Landhønen genvundet en del af sin fordums popularitet. Danske Landhøns er blevet en smuk og nyttig del af mange økologiske nyttehaver. I disse omgivelser er den på hjemmebane, og både til gavn og glæde for sine ejere.

30 kr. + porto – Bestil på: www.biodiverse.dk

Husk kontingent for 2015

For gamle medlemmer er beløbet valgfrit for 2015 – alle der indbetaler et beløb bliver krydset af som betalende medlemmer uanset beløbets størrelse. (nye medlemmer se hjemmesiden.)

Husk fuld navn og adresse, samt gerne medlemsnr.

<p>INDBETALINGSKORT</p> <p>Kan betales i pengestift og på posthus</p> <p>Kreditnummer og betalingsdatoer</p> <p>89 88 08 58</p> <p>Center for Bio-diversitet</p> <p>Hvejselvvej 127</p> <p>7300 Jelling</p>	<p>KVITTERING</p> <p>Check og lignende accepteres under forbehold af at penge-ansvarlig erklærer betalings. Ved kvitter betaling i penge-automat med terminal print udskrives pengeseddel kvittering. Der er ingen forbehold betalt der er systemlig.</p> <p>Kreditnummer og betalingsdatoer</p> <p>89 88 08 58</p> <p>Center for Bio-diversitet</p> <p>Hvejselvvej 127</p> <p>7300 Jelling</p>
<p>kontingent 2015</p>	
<p>9860</p>	
<p>Udskrift ved overførelse til kort</p>	
<p>Kvittering</p>	

Foderkulsukker – en omstridt afgrøde

Af Heine Refsing

Foderkulsukker er en flerårig plante, som kun kan formeres ved stiklinger. Planten bliver op til 1 meter høj på en sommer, og på en kvadratmeter kan den producere 25 kg grønne blade, som enten kan bruges som spinat, som lægeurt, som foder til kæledyr og høns, eller bruges som gødning til grønsager.

Foderkulsukker, en krydsning mellem 2 arter Lægekulsukker og Ru kulsukker, er en lidt kontroversiel plante. Der har gennem århundreder været brugt i urtemedicin mod mange lidelser og som foder til husdyr. I 1960'erne '70'erne blev den mange steder populær til menneskeføde og fik i bla. USA, Japan og Australien en vis udbredelse som grønsag, fordi den har et højt proteinindhold og samtidig er den eneste landplante, som er i stand til at danne B-12 vitamin.

Foderkulsukkers potentiale som en ny miljøvenlig afgrøde, syntes stort. Da den kan dyrkes uden kemikalier og efter etablering kan høstes 3-5 gange årligt, år efter år uden udgifter til jordbearbejdning og plantning, i årtier samme sted.

Udbyttet er langt højere end andre proteinafgrøder, og planten giver godt lige fra vores klima til tropiske områder. Udbyttet på 25 -30 kg / m² pr. år er mulige under Engleske forhold.

Farlig eller ikke farlig ?

Men efter et forsøg med rotter, som viste at rotter med et meget stort indtag af kulsukker havde forhøjet risiko for kræft i leveren, er den nu forbudt at sælge til menneskeføde eller indvortes brug i flere lande, også Danmark, naturligvis. Rotteforsøget skabte stor medieomtale om "lægeplanten, der gav kræft!" Men andre forsøg med kræftsige mus, som viste at kulsukkerudtræk havde en hæmmende virkning på musenes kræftsygdom, fik ikke samme omtale.

Men rotteforsøget og medieomtalen satte en stopper for udviklingen, selvom forsøg var i gang med foderpiller af planten og meget andet.

En rapport fra Agricultural Experiment Station University of Minnesota 1983 beskriver hvordan planten er så produktiv at 2 planter i baghaven kan forsyne en familie med bladgrønt det meste af året. Og peger på at der mangler forsøg med mere normale indtag end rotteforsøgene, og at kulsukker jo ikke har vist sig i praksis at give leverskader eller kræft hos mennesker eller dyr. Rapporten konkluderer at et mindre indtag næppe er farligt og fodring af husdyr med kulsukker-blade synes at være sikkert.

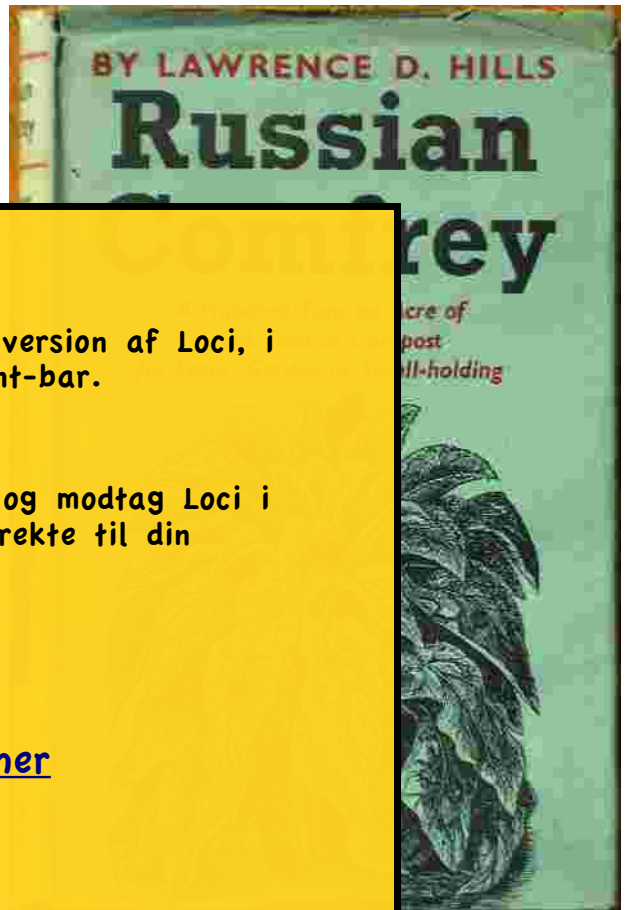
Rapporten konkluderer også lakonisk at forsøg der kan belyse det forsvarlige niveau af kulsukkerblade næppe bliver gennemført, fordi kulsukker ikke er en standard afgrøde. (1) En canadisk undersøgelse konkluderer at der er et stort potentielt marked for foderpiller baseret på kulsukker især til kalve. Og siger videre:

"Dertil kommer at kulsukker har vist sig at forebygge fordøjelsesforstyrrelser hos fjerkræ og husdyr, især kalvediarre. Imidlertid må der yderligere undersøgelser til inden kulsukker som tilskudfoder kan anbefales i USA og Canada." (2)

I en af Hills bøger om afgrøden, beskriver han endda en landmand Mrs. Greer, der specialiserede sig i at opkøbe de mest skvattede spædekalve på markederne, gerne med diarre og helt magre.

De kostede selvfølgelig næsten ingenting, men fordi hun fodrede dem op på kulsukker, rettede de sig, og hun fik en god forretning ud af dem.

Muligvis er det ikke mere farligt at spise kulsukker som grønsag, end det er at spise andre af vore fødevarer, der også indeholder giftige stoffer i moderate mængder, f.eks. sådanne som bønner, kål, tomat, kartoffel, salat og kaffe. Det er f.eks. beregnet at rødvin er 144 gange mere kræftfarlig end samme mængde

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

the af kulsukker
Af de giftige
lasiocarpin ik
kulsukker og
pyrrolizidin
gange højere
meget i medic
til foder og so
unge skud en
De begrænse
rotteforsøget
kogning af
farlige stof.
Der kendes i
er blevet sy
kulsukker. Et
at have sam
men hvilke k
samt andre k
cinforsbrug sa
blev ikke tage
Forsøgsrotter
vægt, og tilh
en person dri
140 år for at
lig mængde a
dødelig dosis
500 kg frisk l

Mindre indt
behandling e
stadig helt leg

Dorena Rode
[Comfrey Cent](#)

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

om
ise omkring
ernes forsvar
del, ville det
a. Hvis først
og B-12 vit.
in alkaliøder
budet mod at
om udvortes
lges da også
illing.
bivirkninger:

Foderkulsukker som foder

Som foder er kulsukker nyttig, fordi den, som flerårig plante, er tidligt fremme i foråret, og fordi dens proteinindhold er 2 - 4 % (kåls proteinindhold er til sammenligning 1,5%). Mange dyr kan bedst lide den, hvis den hakkes. Rundt om i verden bruges den som foder til bl.a. heste, kalve, fjerkræ, kaniner og grise, og der findes ingen rapporter om en skadelig virkning på disse husdyr, svarende til forsøgsrotterne.

I 1978 fik Lawrence Hills Commonwealth Bureau of Animal Health til at lave en computersøgning på alle de 137.000 tilfælde af foderforgiftning hos husdyr de havde registreret siden 1972. De fandt kun et tilfælde der relaterede til kulsukker, nitratforgiftning af grise i Tyskland, forårsaget af overgødsning af kulsukkerarealet.

FAOs Feediap
foderkulsukker
at ingen fo
observeret no
så lavt fiber
enmavede dy
glade for den
Proteinindho
men fordøjel
kulsukkerbla
Drøvtyggere
Foruden pro
både kalium,
lucernehø. A
vitamin og
selvom det s
Uanset der ik
kulsukker, d
stadig Foderk
I Danmark in
foder til hur
ikke som fode
planter.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

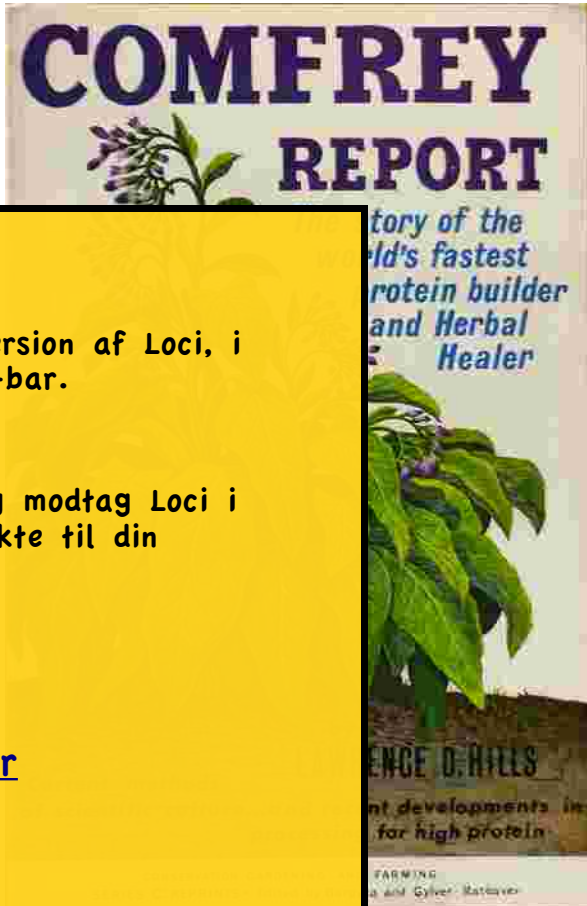
Foderkulsu

I Hills bøger
verdensdele.
kødet blev lid
udsætterhøns
En farmer pr
praksis med a
lidt færre æg
Han beskriver
”Kulsukker g
Ægproducent
man vil udvis
Høns er ikke
er unge og fri
Hvis man hø
hønsene tage
kulsukkerbladene velegnede og en god kilde til protein, mineraler og A-vitamin i form af betacarotin

Har man en stor hønsegård hvor bunden er grøn hele året kan kulsukkerplanterne klare sig for hønsene. Planterne har dybe rødder og er meget forslugne på kvælstof - så hønsene kan dyrke deres eget proteintilskud. Planterne skaber samtidig et miljø i jorden der fremmer mange regnorme, som også vil glæde hønsene.

I en mindre hønsegård kan planterne beskyttes af et net, så hønsene kun kan nå de yderste blade.

For at bladene ikke skal blive for grove skal planterne skæres ned med jævne mellemrum om sommeren. Skær dem ned hver gang, der begynder at komme blomster. Materialet er meget velegnet til at blande i komposten.

Friske blade kan serveres ophængt i en snor eller i en lille foderhække-

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Inde i hønsegården kan kulsukkerplanten så planten kan skraben og hør når de yderste blade

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Endelig hvis man vil dyrke et større areal med Foderkulsukker til kompost eller foder til andre dyr, kan man bruge høns til at holde området rent for ukrudt, de vil elske at gå rundt mellem planterne og finde larver og små spirer og vil kun nippe til planterne uden at ødelægge dem.

Bocking sorterne

HDRA et NGO forsøgscenter for økologisk dyrkning testede i 1950-60erne mange forskellige kloner af Foderkulsukker.. Forsøgene foregik i landsbyen Bocking i Essex, England og man n

”Bocking no

Klonerne bl
der stadig d
deres husdy
der i Engla
mest lovend
Udbytterne
acre til 170
forsøget kø
Specielt 2 a
sygdomsfrie
lige, forude
sætter frø li
ter Lægekul

Bocking no
Begge er me
Bocking no
allantoin og
mest udbred
Bocking no.
rodnet og de

Foderkuls

Kulsukker k
grøntfoderp
den varian
tilsyneladen
Flere forske
troducerede
der i lande
somhed i P
Ru kulsukke
opgav den d
bedre udby
gødning. (5)

Henry De
Foderkulsuk
1870 og det er muligt at nogle af de
driftige handelsgartnere faktisk også
solgte hybriden Danmark, som regel
blev rødderne solgt under eksotisk klingende navne som ”Comfrey” eller ”Porkin” - ”en sjældnen super-plante”.
Lokalt fortsatte dyrkningen de steder hvor bønderne synes om den længe op i tiden, sandsynligvis meget afhængigt af, om de havde fået en både produktiv og foder-egnet klon. Nogle steder i landet kan man finde bevoksninger af kulsukker og det er værd at kigge efter om det er en Foderkulsukker eller en Ru kulsukker. Man kan være heldig at finde en god klon.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

g no. 14

bredende stof
og derfor den
har et dybere

bildet fra
nangere dyrkning i Danmark

Naturens NPK gødning

Som kompostplante er kulsukker nyttig, fordi den er så produktiv, og fordi bladene indeholder meget lidt fiber, men forholdsvis meget af de vigtigste næringsstoffer kvælstof, fosfor og kalium i et velafbalanceret forhold, samtidig med et alsidigt indhold af mikro-næringsstoffer.

Kulsukkerbladene indeholder simpelthen de vigtigste plantenæringsstoffer i et perfekt forhold, og i en nemt nedbrydelig form, ikke helt så nemt nedbrydelig som kompostgødning (hvilket kun er en fordel, men meget lettere tilgængelig end kompost).

Det lave fiberindhold gør næringsstofferne nemt nedbrydelige. Som gødning fungerer den især velegnet til tomater eller afgrøder, der akkurat er gået i stå.

I lidt større mængder kan man et par dage, hvorefter man graver den overfladisk ned i jorden. Til sent satte kartofler lægger man kulsukkerens høje indhold af kalium og kvælstof på bunden og så lægger man kulsukkerblade ovenpå. Det giver virkelig flotte økologiske kartofler, fordi kalium og kvælstof passer perfekt til de forslagne kartofler.

Senere kan man lægge kulsukker blade mellem rækkerne efter sidste høst. Bedst hvis blade ligger og visner lidt i stykker. Materialerne kan nå at udmyndes hurtigst muligt.

Endelig kan kulsukkerblade bruges som aktivator i kompostbunken, hvis man ikke har dyregødning.

Den flydende kulsukkergødning har også ty for at forbygge plantesygdomme, når den sprøjtes ud over afgrødens blade. Formodentlig ved at styrke planternes eget forsvarssystem.

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Sådan laver man flydende gødning

Til flydende gødning bruger man 15 liter vand. For at fremskynde nedbrydningen er det en fordel at dippe bladene lidt i stykker og lade dem ligge en dags tid i solen, inden man stiller dem i blød.

Processen tager 2-3 uger, afhængig af temperaturen.

Hvis de skal gå meget stærkt kan man blende bladene og tilsætte lidt havejord. Så tager det kun få dage.

Den sorte "suppe" lugter lidt fælt – men det virker!

Klik og se demo-video:

Gør det selv økologisk pottemuld

Ved at blande lige del spagnum og let visnede kulsukkerblade kan man fremstille en meget næringsrig pottemuld. Blandingen skal tilsættes lidt kalk – gerne dolomitkalk fordi kulsukker indeholder i underkanten magnesium.

Bladene skal helst være lidt halvvisne og spagnumen rimelig tør for at blandingen ikke bliver for våd under nedbrydnings processen.

Processen tager 14 dage, men efter 7 dage kan man bruge den til at plante blade i efteråret og så har man pottemuld klar i foråret til tomater og andre krævede afgrøder.

Mat	Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.	Potash % (K) (Potassium)
Farm Y	Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.	0.32
Comfrey -		1.19

Sammenligning af staldgødning og kulsukkerblade (kvælstof, fosfor og kalium). Efter Hills.

Som lægeur

Som lægeurt har kulsukker længe været et kendt middel til at fremme heling af sår og knoglebrud og som et middel mod fordøjelsesproblemer, gigt, reumatisme og mavesår. Planten bruges både som urtortes omslag og som urtete, idet det aktive stof lantoin også er i stand til at trænge ind gennem huden. Lantoin er også kendt som lantoin og bruges mod forstuvninger, leddegigt, solskoldninger, ekssem m.

Ny forskning har bekræftet flere af de helbredende effekter og i 2013 har endda vist at udtræk af kulsukker har en helende effekt, der virker betændelse-hæmmende, man tillægges bakteriedræbende og fremmer vevs regeneration og celledeling. (6)

Omslag m

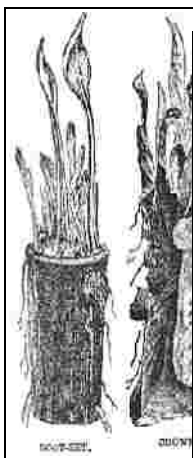
www.biodiverse.dk

Revet kulsukkerrod kan opbevares i fryser i små portioner. Frosten gør massen nemmere at arbejde med. Omslaget holdes på plads med husholdningsfilm.

Bladene kan også knuses og hakkes og bruges på samme måde.

Dyrkning

Plant med ca. 60 – 100 cm. mellem planterne og 80 -100 cm mellem rækkerne. Mindre på en sandet jord og mere i god jord. Hvis planterne skal stå som solitærplanter i en stor hønsegård mere end 100 cm. mellem dem

Planten bliver stor og holder mange år. Så hvis der er brug for det, afhentes de gamle planter og afhentes i beholderne. Planterne er så virkelige af

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Nyetableret kulsukkerbed med jorddække mod ukrudt i etableringsfasen

skal endelig i

Når først planterne er etableret kan de holde sig selv i 10-20 år eller mere, blot for at få godning. I deres produkt

ved at dele

der sig ikke, volder i jorden kerbed uden

første sommer jorden. Man

er produk- dem og de stof vil øge

I Danmark kan man høste første gang omkring 1. maj, mindre mængder til foder lidt tidligere. Planterne skal helst have lov til at vokse sig pænt store mellem høst, så rodnettet får energi nok til at udvikle de dybe rødder. I efteråret skal planterne have fred, så de kan nå at samle energi til en god vækst i foråret.

De forskellige kulsukker arter

Lægekulsukker
Symphytum officinale

grandiflorum
"Key Blue"

Lægekulsukker
Den mest brugte som lægeplante, men ikke særlig produktiv og sætter frø. Findes i klostres lægeplanter og lign i Danmark.

[Tilmeld her](#)

Ru kulsukker
Den meget ru og tidlige dyrkning som svinefoder.

Foderkulsukker
Synonym: S. Pinnatum
Krydsningen mellem de 2 oprindelige arter (også kaldet Russisk kulsukker, Comfrey mm.), en steril krydsning med stor anvendelighed som Lægekulsukker. Findes i Danmark. De få test for krydsningerne man kunne ud

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

Prydkulsukker
Endelig er der andre formål

Kilder:

1) Comfrey - Controversial Crop
Robert G. Robinson, 1983 Minnesota Report Item No. AD-108-2210 Agricultural Experiment Station University of Minnesota.

2) Feasibility
B. Bar, N. Giblin

and Department of Agricultural and Bioresource Engineering2, University of Saskatchewan Saskatoon, Canada. 1999

3) Feedipedia - Animal feed resources information system.

Tran G., 2015. Russian comfrey (Symphytum x uplandicum). Feedipedia.org. A programme by INRA, CIRAD, AFZ and FAO. 2015

4) Lawrence D. Hills: Comfrey – Past, Present and Future. 1976. (genoptrykt 2014)

5) Ru Kulsukker (*Symphytum asperrium*). Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur 125. meddelelse. 1926. [Download her](#).

6) Araujo L.U., Reis P.G., Barbosa L.C.O., Saude-Guimaraes D.A., Grabe-Guimaraes A., Mosqueira V.C.F., Carneiro C.M., Silva-Barcellos N.M. In vivo wound healing effects of *Symphytum officinale* L. leaves extract in different topical formulations. Pharmazie. 2012;67:355–360

H. Wohlmut
A. Pembery: ?

Lawrence D. I
1975.

Vallört-comfr

The Guardian

Link: <http://>

Du har downloadet en light version af Loci, i lavere opløsning og ikke print-bar.

Bliv betalende støttemedlem og modtag Loci i høj opløsning og printbar direkte til din emailadresse.

lder. HDRA

dens

Danske kl

Dyrkning af
Det er meget

Man skal me
haver, er me
sandsynligt B

Til vens
Til højre

[Tilmeld her](#)

Læs mere om Center for Biodiversitet her på hjemmesiden:

www.biodiverse.dk

der i landet.

man finder i
bhave meget
r siden.

g:

e er meget

r ret stive og
"vinger", er
ter, som også
interessant.

ige hvidlige
on.

er mere vel-
emsnittet.

Medlemstilbud – Foderkulsukker

Hvis der er interesse for det, vil der komme et medlemstilbud med materiale af en eller flere gode kloner af foderkulsukker.

Hvis du er interesseret kan du sende en email til info@biodiverse.dk

Medlemstilbuddet sendes pr email til alle betalende medlemmer når / hvis plantermateriale er klar.

Afsender: info@biodiverse.dk

Center for Bio-diversitet - for livets mangfoldighed

Center for Bio-diversitet er et uafhængigt informationscenter.

Formålet er at informere om bevarelsen af den levende kulturarv - den traditionelle småavlerkultur og mangfoldigheden i kulturplanter og husdyrracer.

Blandt andet gennem udgivelse af Loci.

Som en ikke-regeringsorganisation kan Center for Bio-diversitet tale de truede dyr og planter sag ud fra et rent bevaringsorienteret perspektiv - fri for politiske overvejelser.

Og vi kan ligeud gøre opmærksom på en uheldig udvikling - fri af organisatoriske bindinger og kommercielle hensyn.

I "gamle dage" havde man et mere varieret udvalg af sorter - tilpasset lokale forhold, der var en kartoffelsort og en jordbærsorter for enhver smag og til ethvert formål. Nu har vi kun få sorter, som er velegnede til masseproduktion. De smager næsten ens - ikke særligt spændende!

Den biologiske og den kulturelle mangfoldighed går hånd i hånd. De gamle sorter og racer og den folkelige småavlerkultur hører sammen.

Danmark er forpligtiget af Rio-konventionen til at beskytte begge dele!

Center for Bio-diversitet ønsker almindelige menneskers ret til den biologiske mangfoldighed sikret. Som støttemedlem får du forskellige medlemstilbud, rabat på bøger, og modtager Loci - 2 gange årligt, med artikler om den levende kulturarv, bevaringsværdige sjældne sorter og racer, småavlerkulturen og bevarelse af naturlig genetisk variation og mangfoldighed.

www.biodiverse.dk